

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **147722** (13) **U**
(51) МПК (2021.01)
A01C 1/00
A01C 1/06 (2006.01)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
"УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ"

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2020 07068	(72) Винахідник(и): Вітенко Володимир Анатолійович (UA), Шлапак Володимир Петрович (UA), Колдар Лариса Антонівна (UA)
(22) Дата подання заявки: 04.11.2020	
(24) Дата, з якої є чинними права інтелектуальної власності: 10.06.2021	(73) Володілець (володільці): УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА, вул. Інститутська, 1, м. Умань, Черкаська обл., 20305 (UA)
(46) Публікація відомостей про державну реєстрацію: 09.06.2021, Бюл.№ 23	(74) Представник: Бурляй Олександр Леонідович

**(54) СПОСІБ ПІДГОТОВКИ НАСІННЯ ВИДІВ РОДУ CERCIS L. ДО ПОСІВУ ІЗ ВРАХУВАННЯМ
ТВЕРДОНАСІННОСТІ ОБОЛОНКИ**

(57) Реферат:

Спосіб підготовки насіння видів роду Cercis L. до посіву із врахуванням твердонасінності оболонки, при якому проводять скарифікацію, термообробку та обробку насіння концентрованою сірчаною кислотою з експозицією впродовж 5, 10, 15 і 20 хвилин.

UA 147722 U

UA 147722 U

Корисна модель належить до галузі лісового і садово-паркового господарства та може бути застосована при насіннєвому розмноженні лісових та декоративних розсадників нашої країни.

Розроблена технологія передпосівної підготовки насіння видів роду *Cercis* L. дозволяє значно підвищити його ґрунтову схожість та збільшити вихід садивного матеріалу цих цінних декоративних рослин, які можна широко використовувати для озеленення різноманітних територій. Зважаючи на вище викладене розробка способу підготовки насіння видів роду *Cercis* L. до посіву із врахуванням твердонасінності оболонки є досить актуальною.

Досліджено, що осінній та весняний посіви насіння видів роду *Cercis* L. без проведення відповідного комплексу заходів по подоланню твердонасінності дають низьку схожість і є економічно недоцільними.

Спосіб передпосівної підготовки насіння видів роду *Cercis* L. базується на проведенні скарифікації, термообробці та обробці концентрованою сірчаною кислотою з експозицією впродовж 5, 10, 15 і 20 хвилин. Для досліджень використовували по 200 штук насінин у кожному варіанті. Повторність досліду трикратна (табл.).

Поява перших сходів при осінньому посіві насіння видів роду *Cercis* L. у гряди теплиці спостерігались на 26-31 день. Відзначено, що кожний із наведених в таблиці чинників має свій специфічний вплив на схожість насіння кожного із випробуваних видів. Проведений аналіз отриманих результатів свідчить, що скарифікація та термо- і хімічна обробка насіння, сприяють усуненню твердонасінності й руйнуванню покривів, з наступним його проростанням. При скарифікації насіння відсоток пророслих насінин знаходиться в межах 49-61 % у всіх досліджуваних видів.

Таблиця

Схожість насіння видів роду *Cercis* L. залежно від чинників впливу

Вид, форма	Кількість пророслого насіння						
	Контроль	Скарифікація	Окріп до повного висихання	H ₂ SO ₄ , експозиція, хв.			
				5	10	15	20
<i>C. canadensis</i>	21	61	56	28	35	40	18
<i>C. chinensis</i>	19	56	57	32	38	49	50
<i>C. griffithii</i>	22	51	48	31	34	40	51
<i>C. siliquastrum</i>	20	49	61	56	32	31	15

Обробіток окропом сприяв проростанню 48-63 % насінин даних видів. Вплив сірчаної кислоти при 5 хвилинній обробці ефективно впливає на проростання насіння церсисів і становить 28-56 %. Позитивну реакцію на 20 хвилинну обробку насіння проявляють *C. chinensis* (50 %) та *C. Griffithii* (51 %), а проростання решти видів нижче контрольного варіанта (15 та 18 % відповідно). На основі вищевикладеного матеріалу можна робити висновок про те, що ефективними методами подолання твердонасінності є скарифікація та обробка окропом.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб підготовки насіння видів роду *Cercis* L. до посіву із врахуванням твердонасінності оболонки, при якому проводять скарифікацію, термообробку та обробку насіння концентрованою сірчаною кислотою з експозицією впродовж 5, 10, 15 і 20 хвилин.